





4. Czy przedsiębiorstwo sporządza sprawozdanie finansowe (załączony bilans oraz rachunek zysków i strat) zgodnie z:

- ustawą z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości\* . . . . . 1
- Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości\*\* 2

4.1 Jeśli odpowiedź 2, czy wynika to z:

- art. 45 ust. 1a ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości . . . . . 1
- art.45 ust. 1b ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości . . . . . 2

**Dział 1. Bilans sporządzony na dzień 31 XII w tys. zł (bez znaku po przecinku)**

A K T Y W A (wyszczególnienie)		Stan na	
		początek	koniec
0		roku	
		1	2
<b>A. Aktywa trwałe (wiersze 02+06+15+17+29)</b>	01	<input type="text"/>	<input type="text"/>
I. Wartości niematerialne i prawne	02	<input type="text"/>	<input type="text"/>
w tym			
koszty zakończonych prac rozwojowych	03	<input type="text"/>	<input type="text"/>
wartość firmy	04	<input type="text"/>	<input type="text"/>
zaliczki na wartości niematerialne i prawne	05	<input type="text"/>	<input type="text"/>
II. Rzeczowe aktywa trwałe (wiersze 07+13+14)	06	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Środki trwałe (wiersze 08 do 12)	07	<input type="text"/>	<input type="text"/>
grunty	08	<input type="text"/>	<input type="text"/>
budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	09	<input type="text"/>	<input type="text"/>
urządzenia techniczne i maszyny	10	<input type="text"/>	<input type="text"/>
środki transportu	11	<input type="text"/>	<input type="text"/>
inne środki trwałe	12	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Środki trwałe w budowie	13	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Zaliczki na środki trwałe w budowie	14	<input type="text"/>	<input type="text"/>
III. Należności długoterminowe	15	<input type="text"/>	<input type="text"/>
w tym od jednostek powiązanych	16	<input type="text"/>	<input type="text"/>
IV. Inwestycje długoterminowe	17	<input type="text"/>	<input type="text"/>
w tym			
nieruchomości	18	<input type="text"/>	<input type="text"/>
wartości niematerialne i prawne	19	<input type="text"/>	<input type="text"/>

\* Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223, z późn. zm.

\*\* Zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości, Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej oraz związanymi z nimi interpretacjami ogłoszonymi w formie rozporządzeń Komisji Europejskiej.



## Dział 1. Bilans sporządzony na dzień 31 XII w tys. zł (bez znaku po przecinku) (dokończenie)

A K T Y W A (cd.) (wyszczególnienie)		Stan na	
		początek	koniec
0		roku	
		1	2
II. Należności krótkoterminowe (wiersze 39+42)	38	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Należności od jednostek powiązanych	39	<input type="text"/>	<input type="text"/>
w tym z tytułu dostaw i usług	40	<input type="text"/>	<input type="text"/>
w tym o okresie spłaty do 12 miesięcy	41	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Należności od pozostałych jednostek	42	<input type="text"/>	<input type="text"/>
w tym	z tytułu dostaw i usług	<input type="text"/>	<input type="text"/>
	w tym o okresie spłaty do 12 miesięcy	<input type="text"/>	<input type="text"/>
	z tytułu podatków, dotacji, ceł, ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych oraz innych świadczeń	<input type="text"/>	<input type="text"/>
III. Inwestycje krótkoterminowe	46	<input type="text"/>	<input type="text"/>
w tym krótkoterminowe aktywa finansowe (wiersze 48+52+56)	47	<input type="text"/>	<input type="text"/>
w jednostkach powiązanych	48	<input type="text"/>	<input type="text"/>
w tym	udziały lub akcje	<input type="text"/>	<input type="text"/>
	inne papiery wartościowe	<input type="text"/>	<input type="text"/>
	udzielone pożyczki	<input type="text"/>	<input type="text"/>
w pozostałych jednostkach	52	<input type="text"/>	<input type="text"/>
w tym	udziały lub akcje	<input type="text"/>	<input type="text"/>
	inne papiery wartościowe	<input type="text"/>	<input type="text"/>
	udzielone pożyczki	<input type="text"/>	<input type="text"/>
środki pieniężne i inne aktywa pieniężne	56	<input type="text"/>	<input type="text"/>
w tym środki pieniężne w kasie i na rachunkach	57	<input type="text"/>	<input type="text"/>
IV. Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	58	<input type="text"/>	<input type="text"/>
<b>Aktywa razem (A+B) (wiersze 01+31)</b>	59	<input type="text"/>	<input type="text"/>

## Dział 1. Bilans sporządzony na dzień 31 XII w tys. zł (bez znaku po przecinku) (dokończenie)

P A S Y W A (wyszczególnienie)		Stan na	
		początek	koniec
		roku	
0		1	2
<b>A. Kapitał (fundusz) własny (wiersze 61 do 69)</b>	60	<input type="text"/>	<input type="text"/>
I. Kapitał (fundusz) podstawowy	61	<input type="text"/>	<input type="text"/>
II. Należne wpłaty na kapitał podstawowy (wielkość ujemna)	62	<input type="text"/>	<input type="text"/>
III. Udziały (akcje) własne (wielkość ujemna)	63	<input type="text"/>	<input type="text"/>
IV. Kapitał (fundusz) zapasowy	64	<input type="text"/>	<input type="text"/>
V. Kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny	65	<input type="text"/>	<input type="text"/>
VI. Pozostałe kapitały (fundusze) rezerwowe	66	<input type="text"/>	<input type="text"/>
VII. Zysk (strata) z lat ubiegłych	67	<input type="text"/>	<input type="text"/>
VIII. Zysk (strata) netto	68	<input type="text"/>	<input type="text"/>
IX. Odpisy z zysku netto w ciągu roku obrotowego (wielkość ujemna)	69	<input type="text"/>	<input type="text"/>
<b>B. Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania (wiersze 71+74+80+93)</b>	70	<input type="text"/>	<input type="text"/>
I. Rezerwy na zobowiązania	71	<input type="text"/>	<input type="text"/>
w tym			
rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	72	<input type="text"/>	<input type="text"/>
rezerwa na świadczenia emerytalne i podobne	73	<input type="text"/>	<input type="text"/>
II. Zobowiązania długoterminowe (wiersze 75+76)	74	<input type="text"/>	<input type="text"/>
wobec jednostek powiązanych	75	<input type="text"/>	<input type="text"/>
wobec pozostałych jednostek	76	<input type="text"/>	<input type="text"/>
w tym			
kredyty i pożyczki	77	<input type="text"/>	<input type="text"/>
z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	78	<input type="text"/>	<input type="text"/>
inne zobowiązania finansowe	79	<input type="text"/>	<input type="text"/>

## Dział 1. Bilans sporządzony na dzień 31 XII w tys. zł (bez znaku po przecinku) (dokończenie)

P A S Y W A (wyszczególnienie)		Stan na	
		początek	koniec
0		roku	
		1	2
III. Zobowiązania krótkoterminowe (wiersze 81+84+92)	80	<input type="text"/>	<input type="text"/>
wobec jednostek powiązanych	81	<input type="text"/>	<input type="text"/>
w tym z tytułu dostaw i usług	82	<input type="text"/>	<input type="text"/>
w tym o okresie wymagalności do 12 miesięcy	83	<input type="text"/>	<input type="text"/>
wobec pozostałych jednostek	84	<input type="text"/>	<input type="text"/>
w tym	kredyty i pożyczki	85	<input type="text"/>
	z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	86	<input type="text"/>
	z tytułu dostaw i usług	87	<input type="text"/>
	w tym o okresie wymagalności do 12 miesięcy	88	<input type="text"/>
	zaliczki otrzymane na dostawy	89	<input type="text"/>
	z tytułu podatków, ceł, ubezpieczeń i innych świadczeń	90	<input type="text"/>
	z tytułu wynagrodzeń	91	<input type="text"/>
Fundusze specjalne	92	<input type="text"/>	<input type="text"/>
IV. Rozliczenia międzyokresowe	93	<input type="text"/>	<input type="text"/>
w tym ujemna wartość firmy	94	<input type="text"/>	<input type="text"/>
<b>Pasywa razem (A+B) (wiersze 60+70)</b>	95	<input type="text"/>	<input type="text"/>



Wyszczególnienie		Stan na	
		początek	koniec
0		roku	
		1	2
Z wiersza 61 działu 1 kapitał zakładowy		113	
z tego przypada na mienie	Skarbu Państwa	114	
	państwowych osób prawnych	115	
	jednostek samorządu terytorialnego	116	
	krajowych osób fizycznych	117	
	pozostałych krajowych jednostek prywatnych	118	
	osób zagranicznych	119	
	rozproszone	120	
<b>Dane dodatkowe dla jednostek sporządzających bilans według MSR w tys. zł (bez znaku po przecinku)</b>			
Środki trwałe, którym przywrócono wartość, wprowadzone do bilansu		121	
Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży		122	

**Dział 2. Rachunek zysków i strat w tys. zł (bez znaku po przecinku)**

Wyszczególnienie		Kwota (w tys. zł)
0		1
<b>A. Przychody netto ze sprzedaży i zrównane z nimi (wiersze 02+04+05+06)</b>		01
z tego	przychody netto ze sprzedaży produktów	02
	w tym sprzedaż na eksport	03
	zmiana stanu produktów (zwiększenie - wartość dodatnia, zmniejszenie - wartość ujemna) (+ lub -)	04
	koszt wytworzenia produktów na własne potrzeby	05
	przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów	06
	w tym sprzedaż na eksport	07

## Dział 2. Rachunek zysków i strat w tys. zł (bez znaku po przecinku) (dokończenie)

Wyszczególnienie		Kwota (w tys. zł)
0		1
<b>B. Koszty działalności operacyjnej (wiersze 09+10+12+14+16+18+21+23)</b>		08 <input type="text"/>
z tego	amortyzacja	09 <input type="text"/>
	zużycie materiałów i energii	10 <input type="text"/>
	w tym energii	11 <input type="text"/>
	usługi obce	12 <input type="text"/>
	w tym zakupione w celu odsprzedaży (podwykonawstwo)	13 <input type="text"/>
	podatki i opłaty	14 <input type="text"/>
	w tym podatek akcyzowy	15 <input type="text"/>
	wynagrodzenia	16 <input type="text"/>
	w tym ze stosunku pracy	17 <input type="text"/>
	ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	18 <input type="text"/>
	w tym składki z tytułu ubezpieczeń społecznych	19 <input type="text"/>
	wydatki na szkolenia pracowników	20 <input type="text"/>
	pozostałe koszty rodzajowe	21 <input type="text"/>
	w tym podróże służbowe	22 <input type="text"/>
wartość sprzedanych towarów i materiałów	23 <input type="text"/>	
<b>C<sub>1</sub>. Zysk ze sprzedaży (wiersze 01-08) &gt; 0</b>		24 <input type="text"/>
<b>C<sub>2</sub>. Strata ze sprzedaży (wiersze 01-08) &lt; 0</b>		25 <input type="text"/>
<b>D. Pozostałe przychody operacyjne (wiersze 27+28+29)</b>		26 <input type="text"/>
z tego	zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	27 <input type="text"/>
	dotacje	28 <input type="text"/>
	inne przychody operacyjne	29 <input type="text"/>
	w tym rozwiązane rezerwy	30 <input type="text"/>



**Dział 2. Rachunek zysków i strat w tys. zł (bez znaku po przecinku) (dokończenie)**

Wyszczególnienie		Kwota (w tys. zł)	
0		1	
<b>J<sub>1</sub>. Zyski nadzwyczajne</b>	57	<input type="text"/>	<input type="text"/>
<b>J<sub>2</sub>. Straty nadzwyczajne</b>	58	<input type="text"/>	<input type="text"/>
<b>K<sub>1</sub>. Zysk brutto (wiersze 01-08+26-31+39-48+57-58) &gt; 0</b>	59	<input type="text"/>	<input type="text"/>
<b>K<sub>2</sub>. Strata brutto (wiersze 01-08+26-31+39-48+57-58) &lt; 0</b>	60	<input type="text"/>	<input type="text"/>
<b>L. Podatek dochodowy</b>	61	<input type="text"/>	<input type="text"/>
z tego	część bieżąca	62	<input type="text"/>
	część odroczone	63	<input type="text"/>
<b>M. Pozostałe obowiązkowe zmniejszenie zysku (zwiększenie straty)</b>	64	<input type="text"/>	<input type="text"/>
<b>N<sub>1</sub>. Zysk netto (wiersze 01-08+26-31+39-48+57-58-61-64) &gt; 0</b>	65	<input type="text"/>	<input type="text"/>
<b>N<sub>2</sub>. Strata netto (wiersze 01-08+26-31+39-48+57-58-61-64) &lt; 0</b>	66	<input type="text"/>	<input type="text"/>

**Dane uzupełniające do działu 2 w tys. zł (bez znaku po przecinku)**

Wyszczególnienie		Kwota (w tys. zł)	
0		1	
Z wiersza 01 przypada na	dotacje do działalności podstawowej	67	<input type="text"/>
	przychody od jednostek powiązanych	68	<input type="text"/>
Z wiersza 02 przypada na dotacje do produktów (wyrobów i usług)	69	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Z wiersza 05 przypada na koszt wytworzenia produktów przekazanych do własnych sklepów	70	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Z wiersza 15 przypada na podatek akcyzowy związany ze sprzedażą produktów (w wierszu 02)	71	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Kwota podatku VAT podlegającego wpłacie do budżetu (za rok kalendarzowy)	72	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Kwota podatku VAT do zwrotu (za rok kalendarzowy)	73	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Przeciętne zatrudnienie (w pełnych etatach)	74	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Liczba pracujących w osobach (stan w dniu 31 XII)	75	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Wydatki na spłatę zadłużenia (zapłacone raty kapitałowe i odsetki bankom, przedsiębiorstwom niefinansowym)	76	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Z wiersza 42 przypada na przychody odsetkowe (odsetki od pożyczek udzielonych innym przedsiębiorstwom)	77	<input type="text"/>	<input type="text"/>
<b>Dane dodatkowe dla jednostek sporządzających rachunek zysków i strat według MSR w tys. zł (bez znaku po przecinku)</b>			
Podatek akcyzowy od wyrobów krajowych (producent)	78	<input type="text"/>	<input type="text"/>

## Objaśnienia do formularza F-02

**Uwaga:** Dane za 2009 rok wykazuje się w pełnych tysiącach złotych

### CZĘŚĆ I. PODSTAWOWE DANE O PRZEDSIĘBIORSTWIE

W e-mailu każdy znak powinien zostać wpisany w odrębnej kratce.  
Przykład wypełnienia e-maila:

Z	E	N	O	N	.	K	O	W	A	L	S	K	I	@	X	X	X	.	Y	Y	Y	.	P	L	
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	--

**W pozycji 4** należy otoczyć kółkiem jeden z podanych kodów, przy czym poszczególne kody oznaczają:

- 1) Kod 11 - podmiot aktywny - prowadzący działalność  
Dotyczy podmiotów ukonstytuowanych zgodnie z przepisami prawa polskiego uzyskujących (w okresie objętym sprawozdaniem) przychody z działalności, dla której prowadzenia powstały lub zostały utworzone.
- 2) Kod 12 - podmiot aktywny - w budowie, organizujący się  
Dotyczy podmiotów ukonstytuowanych zgodnie z przepisami prawa polskiego, które nie uzyskały jeszcze (w okresie objętym sprawozdaniem) przychodów z działalności, dla której prowadzenia powstały lub zostały utworzone.  
W szczególności dotyczy to podmiotów:
  - budujących (organizujących) swoje zakłady, fabryki itp. formy organizacyjne dla prowadzenia przyszłej działalności, ponoszących jedynie koszty,
  - prowadzących już działalność, ale nieuzyskujących jeszcze z niej przychodów.
- 3) Kod 13 - podmiot aktywny - w stanie likwidacji  
Dotyczy podmiotów, które 31 XII są w stanie likwidacji, prowadzą nadal działalność i w okresie objętym sprawozdaniem uzyskiwały z niej przychody.
- 4) Kod 14 - podmiot aktywny - w stanie upadłości  
Dotyczy podmiotów, które 31 XII są w stanie upadłości, prowadzą nadal działalność i w okresie objętym sprawozdaniem uzyskiwały z niej przychody.
- 5) Kod 21 - podmiot nieaktywny - jeszcze nie podjął działalności  
Dotyczy podmiotów ukonstytuowanych zgodnie z przepisami prawa polskiego, które nie podjęły żadnych działań na rzecz działalności, dla której prowadzenia powstały lub zostały utworzone.
- 6) Kod 23 - podmiot nieaktywny - w stanie likwidacji  
Dotyczy podmiotów, które 31 XII są w stanie likwidacji i nie prowadziły, w okresie objętym sprawozdaniem, działalności, dla której powstały.
- 7) Kod 24 - podmiot nieaktywny - w stanie upadłości  
Dotyczy podmiotów, które 31 XII są w stanie upadłości i nie prowadziły, w okresie objętym sprawozdaniem, działalności, dla której prowadzenia powstały.
- 8) Kod 25 - podmiot nieaktywny - z zawieszoną działalnością  
Dotyczy podmiotów, które 31 XII mają zawieszoną działalność.  
  
Uwaga: Przypomina się o obowiązku zgłaszania do rejestru REGON faktu zawieszenia działalności oraz okresu, na jaki działalność jest zawieszona.
- 9) Kod 26 - podmiot nieaktywny - z zakończoną działalnością (niewyrejestrowany z rejestru sądowego/ ewidencji)  
Dotyczy podmiotów, które zakończyły definitywnie działalność, ale nie dopełniły obowiązku zgłoszenia wniosku o wykreślenie z rejestru sądowego/ewidencji.

## **CZĘŚĆ II. BILANS I RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT**

Formularz został dostosowany do wzoru zawartego w załączniku nr 1 do ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.

**Podmioty prowadzące księgi rachunkowe** przekazują dla statystyki bilans i rachunek zysków i strat według załączonego wzoru. Dział 2 zawiera tylko jedną, porównawczą wersję rachunku zysków i strat (dane z rachunku porównawczego oraz dane uzupełniające są niezbędne do wyliczeń produktu krajowego brutto).

Wszystkie podmioty wypełniają zarówno wiersze oznaczone literami i cyframi rzymskimi, jak i wiersze bez oznaczeń. W przypadku, gdy informacja w danym wierszu nie występuje, to ten wiersz się pomija.

**Jednostki prowadzące rachunkowość zgodnie z MSR\MSSF podają w poszczególnych pozycjach bilansu oraz rachunku zysków i strat dane zgodne z zasadami MSR.**

Natomiast **podmioty prowadzące podatkową księgę przychodów i rozchodów** zaznaczają w pytaniu 1 symbol 2 i wypełniają wiersz 32 rubryki 1 i 2 w dziale 1, wiersze 01, 08, 61 w dziale 2 oraz wiersze 72, 73, 74 i 75 danych uzupełniających do działu 2 (zgodnie z objaśnieniami zawartymi na ostatnich stronach tych objaśnień).

**Podmioty posiadające oddziały (zakłady) poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przekazują bilans i rachunek zysków i strat łącznie z danymi z tych oddziałów (zakładów).**

**W punkcie 1** bilansu i rachunku zysków i strat należy zaznaczyć:

- odpowiedź 1, jeśli przedsiębiorstwo prowadziło w roku 2009 księgi rachunkowe,
- odpowiedź 2, jeśli przedsiębiorstwo prowadziło w roku 2009 podatkową księgę przychodów i rozchodów,
- odpowiedź 3, jeśli przedsiębiorstwo opłacało zryczałtowany podatek dochodowy w formie ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych lub karty podatkowej (nie prowadziło ksiąg rachunkowych ani podatkowej księgi przychodów i rozchodów) - należy wpisać w punkcie 1.1 liczbę pracujących w dniu 31 XII 2009 r.

**Punkty 2, 3 i 4** wypełniają przedsiębiorstwa, które w punkcie 1 zaznaczyły odpowiedź 1.

**W punkcie 2** należy zaznaczyć:

- odpowiedź 1, jeśli rok obrotowy pokrywa się z rokiem kalendarzowym - przedsiębiorstwo sporządza bilans (wypełnia rubryki 1 i 2 bilansu) oraz rachunek zysków i strat za rok kalendarzowy,
- odpowiedź 2, jeśli rok obrotowy jest różny od roku kalendarzowego lub jednostka powstała w drugiej połowie 2009 r. i w oparciu o prawo handlowe nie jest zobowiązana do zamykania ksiąg na dzień 31 XII 2009 r. - przedsiębiorstwo podaje dane bilansowe wg stanu na 31 XII 2009 r. (rubryka 2 bilansu) oraz sporządza rachunek zysków i strat za rok kalendarzowy 2009.

**W punkcie 3** należy zaznaczyć:

- odpowiedź 1, jeśli przedsiębiorstwo posiada oddziały (zakłady) poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Przy zakreśleniu tej odpowiedzi przedsiębiorstwo wypełnia pkt 3.1 i podaje literowe symbole krajów, w których znajdują się zakłady (zgodnie z wykazem kodów krajów wprowadzonym rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 19 grudnia 2006 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie zgłoszeń INTRASTAT (Dz. U. Nr 243, poz. 1765), aneks G) oraz procentowy udział tych oddziałów (zakładów) w przychodach ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów (z jednym miejscem po przecinku),
- odpowiedź 2, jeśli przedsiębiorstwo nie posiada zakładów poza terytorium Rzeczypospolitej.

**W punkcie 4** należy zaznaczyć:

- odpowiedź 1, jeśli przedsiębiorstwo sporządza statystyczne sprawozdanie finansowe, stosując przepisy ustawy o rachunkowości,

- odpowiedź 2, jeśli przedsiębiorstwo sporządza statystyczne sprawozdanie finansowe, stosując Międzynarodowe Standardy Rachunkowości (zgodnie z art. 45 ust. 1a lub 1b ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości).

Jednostka, w której skład wchodzi jednostki organizacyjne sporządzające samodzielnie sprawozdania finansowe, sporządza łączne sprawozdanie finansowe, będące sumą sprawozdania finansowego jednostki i wszystkich jej oddziałów (zakładów), wyłączając odpowiednio: aktywa i fundusze wydzielone, wzajemne należności i zobowiązania oraz inne rozrachunki o podobnym charakterze, przychody i koszty z tytułu operacji gospodarczych dokonanych między jednostką a jej oddziałami (zakładami) lub między jej oddziałami (zakładami), wynik finansowy operacji gospodarczych dokonywanych wewnątrz jednostki zawarty w aktywach jednostki lub jej oddziałów. Można nie dokonywać powyższych wyłączeń, jeżeli nie wpływa to ujemnie na rzetelne i jasne przedstawienie sytuacji majątkowej i finansowej oraz wyniku finansowego jednostki.

Przedsiębiorstwa, które w ciągu roku kalendarzowego zmieniły formę prawną bez zmiany numeru identyfikacyjnego REGON, składają dwa bilanse: jeden przed zmianą formy prawnej, drugi po zmianie formy prawnej.

## **Dział 1. Bilans sporządzony na dzień 31 XII**

### **AKTYWA**

**W wierszu 01** wykazuje się aktywa trwałe jednostki w wartości netto, na które składają się wartości niematerialne i prawne, rzeczowe aktywa trwałe, należności długoterminowe, inwestycje długoterminowe oraz długoterminowe rozliczenia międzyokresowe.

Zarówno środki trwałe, jak też wartości niematerialne i prawne, oddane do używania na podstawie najmu, dzierżawy lub innej umowy o podobnym charakterze, zalicza się do aktywów trwałych jednej ze stron umowy – właściciela (finansującego) lub użytkownika (korzystającego), zależnie od tego, czy stosowna umowa spełnia warunki określone w art. 3 ust. 4 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, czy nie.

**W wierszu 02** wykazuje się nabyte przez jednostkę, zaliczane do aktywów trwałych, prawa majątkowe nadające się do gospodarczego wykorzystania, o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż rok, przeznaczone do używania na potrzeby jednostki, a w szczególności: autorskie prawa majątkowe, prawa pokrewne, licencje, koncesje; prawa do wynalazków, patentów, znaków towarowych, wzorów użytkowych oraz zdobniczych; know-how.

Do wartości niematerialnych i prawnych zalicza się również nabytą wartość firmy oraz koszty zakończonych prac rozwojowych.

**W wierszu 03** wykazuje się koszty zakończonych powodzeniem prac rozwojowych, umożliwiających uruchomienie produkcji nowych lub ulepszonych produktów lub zastosowanie nowej technologii, jeżeli: produkt lub technologia są ściśle ustalone, a dotyczące ich koszty prac rozwojowych wiarygodnie określone, technologiczna przydatność produktu lub technologii została stwierdzona i odpowiednio udokumentowana i na tej podstawie jednostka podjęła decyzję o wytwarzaniu tych produktów lub stosowaniu technologii, a koszty prac rozwojowych zostaną pokryte, według przewidywania, przychodami ze sprzedaży tych produktów lub zastosowania technologii.

**W wierszu 04** wykazuje się wartość firmy stanowiącą różnicę (dodatnią) między ceną nabycia (przejęcia) określonej jednostki lub zorganizowanej jej części a niższą od niej wartością godziwą przejętych aktywów netto (aktywów pomniejszonych o zobowiązania).

**W wierszu 05** wykazuje się równowartość środków pieniężnych wyrażonych w walucie polskiej i w walutach obcych przekazywanych kontrahentom na poczet transakcji nabycia składników wartości niematerialnych i prawnych.

**W wierszu 06** wykazuje się wartość netto środków trwałych, środków trwałych w budowie oraz zaliczek na środki trwałe w budowie.

**W wierszu 07** wykazuje się wartość netto rzeczowych aktywów trwałych i zrównanych z nimi, o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż rok, kompletnych, zdalnych do użytku i przeznaczonych na potrzeby jednostki. Wykazuje się też środki trwałe przejęte w nieodpłatny zarząd i użytkowanie.

Środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne przyjęte do używania na podstawie umowy o **leasing finansowy** wykazuje korzystający (leasingobiorca) jako środki trwałe, względnie wartości niematerialne i prawne, natomiast finansujący (leasingodawca) – jako należności. W przypadku umowy najmu, dzierżawy lub innej umowy o podobnym charakterze niemającej charakteru leasingu finansowego stanowiące jej przedmiot środki trwałe lub prawa wykazuje ich właściciel.

**W wierszu 08** wykazuje się wartość gruntów nieprzeznaczonych do dalszej sprzedaży, stanowiących własność lub współwłasność jednostki oraz prawo wieczystego użytkowania gruntów (grupa 0 wg Klasyfikacji Środków Trwałych). **Nie wykazuje się** tu gruntów oraz prawa wieczystego użytkowania gruntów zakwalifikowanych do inwestycji.

**W wierszu 09** wykazuje się wartość budynków i budowli, a także będących odrębną własnością lokali, spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego oraz spółdzielczego prawa do lokalu użytkowego (grupa 1 i 2 według KŚT), z wyłączeniem budynków, lokali i obiektów oraz praw zakwalifikowanych do inwestycji.

**W wierszu 10** wykazuje się wartość maszyn i urządzeń technicznych: grupę 3 - kotły i maszyny energetyczne, grupę 4 - maszyny, urządzenia i aparaty ogólnego zastosowania, grupę 5 - specjalistyczne maszyny, urządzenia i aparaty oraz grupę 6 - urządzenia techniczne.

**W wierszu 11** wykazuje się środki transportu (grupa 7 według KŚT).

**W wierszu 12** wykazuje się grupę 8 - narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenie oraz grupę 9 - inwentarz żywy.

**W wierszu 13** wykazuje się środki trwałe w budowie, czyli przedsięwzięcia mające na celu uzyskanie nowych lub ulepszenie już posiadanych środków trwałych, w wysokości ogółu kosztów pozostających w bezpośrednim związku z ich nabyciem lub wytworzeniem, pomniejszonych o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości. Zalicza się tu również budowę tych budynków lub obiektów inżynierii lądowej i wodnej, które z chwilą, gdy staną się gotowe, zostaną zaliczone do inwestycji (z wyjątkiem ulepszenia nieruchomości nabytych jako inwestycje).

**W wierszu 14** wykazuje się równowartość środków pieniężnych wyrażonych w walucie polskiej i w walutach obcych przekazanych kontrahentom na poczet dostaw lub usług dotyczących środków trwałych w budowie, a także przekazanych kwot odpowiadających udziałowi jednostki gospodarczej we wspólnym finansowaniu środków trwałych w budowie.

**W wierszu 15** wykazuje się należności (bez należności z tytułu dostaw i usług), w walucie polskiej i obcej, których termin zapłaty (lub ostatniej raty) przypada po okresie dłuższym niż rok od dnia bilansowego, w kwocie wymaganej zapłaty, z zachowaniem ostrożności.

**W wierszu 17** wykazuje się długoterminowe aktywa finansowe oraz te nieruchomości i wartości niematerialne i prawne, które zostały nabyte w celu osiągnięcia korzyści ekonomicznych wynikających z przyrostu ich wartości.

**W wierszu 18** wykazuje się nieruchomości (grunty, budynki, budowle, prawa wieczystego użytkowania gruntu, spółdzielcze prawa do lokali) utrzymywane w celu uzyskiwania pożytków z wynajmu lub korzyści wynikających z przyrostu wartości danej nieruchomości. **Nie wykazuje się** tu nieruchomości przeznaczonych do użytku na własne potrzeby oraz przeznaczonych do zbycia w ramach prowadzonej działalności lub które nabyto z zamiarem poddania ulepszeniu, a następnie sprzedaży.

**W wierszu 19** wykazuje się wartości niematerialne i prawne nabyte z zamiarem osiągnięcia korzyści ekonomicznych wynikających z przyrostu ich wartości.

**W wierszu 20** wykazuje się m.in. udziały, akcje, inne papiery wartościowe, udzielone pożyczki, inne aktywa finansowe płatne i wymagalne bądź przeznaczone do zbycia w terminie dłuższym niż 12 miesięcy od dnia bilansowego lub od daty ich założenia, wystawienia lub nabycia.

**W wierszu 29** wykazuje się aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oraz inne długoterminowe rozliczenia międzyokresowe.

**W wierszu 30** wykazuje się aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego w wysokości kwoty przewidzianej w przyszłości do odliczenia od podatku dochodowego w związku z ujemnymi różnicami przejściowymi oraz stratą podatkową możliwą do odliczenia. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego należy wykazywać tylko wtedy, gdy ich realizacja jest prawdopodobna.

**W wierszu 31** wykazuje się wartość aktywów obrotowych, na które składają się zapasy, należności krótkoterminowe, inwestycje krótkoterminowe oraz krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe.

**W wierszu 32** wykazuje się składniki zapasów, tj. materiały, półprodukty i produkty w toku, produkty gotowe, towary oraz zaliczki na poczet dostaw.

Składniki rzeczowych aktywów obrotowych wycenia się na dzień bilansowy zgodnie z przepisami art. 28 ust. 1 pkt 6, art. 34 i art. 35c ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, tj. według:

- cen nabycia - art. 28 ust. 2
- lub - jeżeli nie zniekształca to stanu zapasów oraz wyniku finansowego - według:
  - cen zakupu
  - albo kosztów wytworzenia - art. 28 ust. 3.

**W wierszu 33** wykazuje się nabyte od obcych kontrahentów i ewentualnie wyprodukowane przez własne komórki pomocnicze: surowce i inne materiały podstawowe, paliwa, materiały pomocnicze, opakowania, części zapasowe maszyn i urządzeń, które są przeznaczone do zużycia na potrzeby wszystkich rodzajów własnej działalności gospodarczej. W skład materiałów wchodzi również odpady, produkty uboczne i odzyski powstałe w toku produkcji lub innej działalności. W wierszu tym ujmuje się również wartość:

- materiałów odpisanych uprzednio w koszty bezpośrednio po zakupie, a niezużyte do końca roku obrotowego lub wydanych do produkcji, lecz niezużytych do dnia bilansowego,
- materiałów w drodze, tj. tych, które jeszcze nie znajdują się fizycznie w posiadaniu jednostki gospodarczej, ale stanowią już jej własność,
- inwentarza żywego, np. zakupionego do uboju.

**W wierszu 34** wykazuje się równowartość kosztów poniesionych na wytworzenie produktów (wyrobów i usług), które przeszły określone fazy produkcji, ale nie zostały zakończone - są w toku realizacji.

**W wierszu 35** wykazuje się wyroby gotowe, tj. takie produkty, które są przeznaczone do sprzedaży, nie podlegają dalszemu przerobowi w jednostce, w której zostały wytworzone, oraz odpowiadają określonym normom lub warunkom umownym, a także roboty i usługi odpisane w momencie wytworzenia w ciężar kosztu własnego, lecz jeszcze niesprzedane do końca okresu sprawozdawczego, a także wartość inwentarza żywego w tuczu i hodowli.

**Uwaga:** Wartość półproduktów i produkcji w toku oraz produktów gotowych (wiersze 34 i 35) jest wykazywana według kosztu ich wytworzenia. Do kosztów wytworzenia produktu nie zalicza się kosztów ogólnego zarządu, kosztów sprzedaży produktów, kosztów będących konsekwencją niewykorzystanych zdolności produkcyjnych i strat produkcyjnych, magazynowania wyrobów gotowych i półproduktów, chyba że poniesienie tych kosztów jest niezbędne w procesie produkcji (art. 28 ust. 3 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości).

**W wierszu 36** wykazuje się rzeczowe składniki majątkowe nabyte z przeznaczeniem do dalszej odsprzedaży. W wierszu tym ujmuje się również wartość towarów w drodze.

Wartość materiałów i towarów jest wykazywana w zależności od przyjętych przez jednostkę zasad wyceny - według cen zakupu lub według cen nabycia (tzn. cen zakupu powiększonych o koszty związane z zakupem).

**W wierszu 37** wykazuje się równowartość środków pieniężnych wyrażonych w walucie polskiej i w walutach obcych przekazanych dostawcom, których rozliczenie nastąpi po zrealizowaniu zamówionych dostaw zapasów lub wykonaniu usługi.

**W wierszu 38** wykazuje się należności z tytułu dostaw i usług wykonanych w ramach działalności operacyjnej, bez względu na termin ich płatności, oraz całość lub tę część należności z innych tytułów, niezaliczonych do aktywów finansowych, które stają się wymagalne w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego, w kwocie wymaganej zapłaty, z zachowaniem ostrożności.

**W wierszach 40 i 43** wykazuje się należności z tytułu dostaw i usług, zaliczone obecnie w całości do należności krótkoterminowych, z wyszczególnieniem w wierszach 41 i 44 należności z tytułu dostaw i usług o okresie spłaty do 12 miesięcy, biorąc pod uwagę okres liczony od dnia bilansowego.

**W wierszu 45** wykazuje się stan należności z tytułu dotacji budżetowych i ewentualnych nadpłat z tytułu podatków oraz innych tytułów rozliczanych z budżetem centralnym, z budżetami terenowymi i zakładem ubezpieczeń społecznych w kwocie wymagającej zwrotu oraz należności z tytułu innych świadczeń, do których mają zastosowanie przepisy ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60, z późn. zm.).

**W wierszu 46** wykazuje się krótkoterminowe aktywa finansowe oraz inne inwestycje krótkoterminowe.

**W wierszu 47** wykazuje się aktywa finansowe płatne i wymagalne lub przeznaczone do zbycia w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego lub od daty ich założenia, wystawienia lub nabycia oraz aktywa pieniężne.

**W wierszu 58** wykazuje się stan czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów i rozliczeń międzyokresowych przychodów (podlegających rozliczeniu w okresie nie dłuższym niż 12 miesięcy od dnia bilansowego) jako odpowiednik przychodów niebędących jeszcze na dzień bilansowy należnościami z prawnego punktu widzenia.

## **PASYWA**

**W wierszu 60** wykazuje się łączną sumę kapitałów (funduszy) własnych jednostki, tzn. kapitału (funduszu) podstawowego, należnych wpłat na kapitał podstawowy (wielkość ujemna), udziałów (akcji) własnych (wielkość ujemna), kapitału (funduszu) zapasowego, kapitału (funduszu) z aktualizacji wyceny, pozostałych kapitałów (funduszy) rezerwowych, niepodzielonego wyniku finansowego z lat ubiegłych, wyniku finansowego netto roku obrotowego oraz odpisów z zysku netto w ciągu roku obrotowego (wielkość ujemna).

**W wierszu 61** wykazuje się, w zależności od formy prawnej podmiotu gospodarczego, stan kapitału (funduszu) podstawowego. W pozycji tej wykazują:

- spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, akcyjne, komandytowo-akcyjne - kapitał zakładowy,
- przedsiębiorstwa państwowe - fundusz założycielski,
- spółdzielnie - fundusz udziałowy, fundusz wkładów budowlanych, fundusz wkładów mieszkaniowych,
- spółki komandytowe, jawne, partnerskie, cywilne - kapitał właścicieli.

**W wierszu 62** wykazuje się tę część kapitału podstawowego jednostki, która do dnia sporządzenia bilansu nie została wniesiona przez udziałowców, akcjonariuszy lub członka spółdzielni.

**W wierszu 63** wykazuje się udziały (akcje) własne przewidziane do zbycia (dozwolone przypadki ich nabycia określa Kodeks spółek handlowych), jak i do umorzenia.

**W wierszu 64** wykazuje się kapitał (fundusz) zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej, tworzony ustawowo (np. z zysku), tworzony zgodnie ze statutem lub umową oraz innych źródeł; zalicza się tu fundusz przedsiębiorstwa przedsiębiorstw państwowych oraz fundusz zasobowy spółdzielni.

**W wierszu 65** wykazuje się skutki: aktualizacji wyceny środków trwałych (jeśli zostanie wydane stosowne rozporządzenie), wyrażenia w cenach rynkowych aktywów finansowych zaliczanych do aktywów trwałych (nieruchomości, praw, papierów wartościowych), przeliczenia na walutę polską danych oddziałów (zakładów) zagranicznych (art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości) przy sporządzaniu łącznego sprawozdania finansowego (różnice kursowe).

**W wierszu 66** wykazuje się kapitał (fundusz) rezerwowy, tworzony z zysku do podziału, z dopłat wspólników lub z innych źródeł określonych w uchwałach o utworzeniu tego kapitału (funduszu), a także stan funduszu prywatyzacyjnego.

**W wierszu 67** wykazuje się niepodzielony wynik finansowy z lat ubiegłych, stanowiący nierozliczoną równowartość części (lub całości) wyniku finansowego netto pochodzącego z lat poprzedzających rok obrotowy, za który jest sporządzony bilans (tj. niepodzielony zysk lub niepokrytą stratę). Zgodnie z art. 54 ust. 3 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości w pozycji tej wykazuje się również kwotę korekty spowodowanej usunięciem błędu. Jako stratę z lat ubiegłych ujmuje się również tę część ujemnej różnicy, powstałej ze zbycia lub umorzenia akcji lub udziałów własnych, która nie znalazła pokrycia w kapitale zapasowym.

**W wierszu 68** wykazuje się wynik finansowy netto roku obrotowego (zysk - wielkość dodatnia, strata - wielkość ujemna) zgodny z wynikiem finansowym netto z rachunku zysków i strat.

**W wierszu 69** wykazuje się odpisy z wyniku finansowego netto bieżącego roku obrotowego jako wielkość ujemną korygującą wynik finansowy netto. W spółkach komandytowych, partnerskich, jawnych, cywilnych i jednostkach stanowiących własność osób fizycznych można w tej pozycji wykazać zaliczki pobrane lub rozdysponowanie zysku przez właścicieli. W spółkach kapitałowych można wykazać wypłacone zaliczki na dywidendę.

**W wierszu 70** wykazuje się rezerwy na zobowiązania, zobowiązania długoterminowe, zobowiązania krótkoterminowe oraz rozliczenia międzyokresowe.

**W wierszu 72** wykazuje się rezerwę na odroczony podatek dochodowy w wysokości kwoty podatku dochodowego wymagającej w przyszłości zapłaty.

**W wierszu 73** wykazuje się rezerwę na świadczenia emerytalne i podobne.

**W wierszu 74** wykazuje się, wyrażone w walucie polskiej i w walutach obcych, zobowiązania długoterminowe z terminem spłaty (lub spłaty ostatniej raty) dłuższym niż jeden rok od dnia bilansowego (bez zobowiązań z tytułu dostaw i usług).

**W wierszu 77** wykazuje się uzyskane od jednostek niepowiązanych długoterminowe pożyczki i kredyty bankowe w kwocie wymagającej zapłaty (wraz z ewentualnymi odsetkami).

**W wierszu 78** wykazuje się zobowiązania długoterminowe dotyczące zaciągniętych drogą wystawienia obligacji i innych papierów wartościowych (emitowanych przez jednostkę) łącznie z ewentualnymi odsetkami, z wyłączeniem tych zobowiązań wobec jednostek powiązanych.

**W wierszu 79** wykazuje się inne długoterminowe zobowiązania finansowe wobec jednostek niepowiązanych.

**W wierszu 80** wykazuje się ogół zobowiązań z tytułu dostaw i usług, a także tę część innych zobowiązań, które stają się wymagalne w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego.

**W wierszach 82 i 87** wykazuje się całość zobowiązań z tytułu dostaw i usług dotyczących bieżącej działalności operacyjnej z wyszczególnieniem zobowiązań z tytułu dostaw i usług o okresie wymagalności do 12 miesięcy (**wiersze 83 i 88**), biorąc pod uwagę okres liczony od dnia bilansowego.

**W wierszu 90** wykazuje się zobowiązania z tytułu podatków (w tym VAT), opłat oraz innych rozrachunków o charakterze publicznoprawnym - wobec budżetów i Zakładu Ubezpieczeń Społecznych

i innych świadczeń, do których mają zastosowanie przepisy ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa, w kwocie wymagającej zapłaty.

**W wierszu 92** wykazuje się stan funduszy specjalnych; na ogół Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych. W wierszu tym spółdzielnie mieszkaniowe wykazują również fundusz na remonty zasobów mieszkaniowych, utworzony zgodnie z art. 6 ust. 3 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o spółdzielniach mieszkaniowych (Dz. U. z 2003 r. Nr 119, poz 1116, z późn. zm.).

**W wierszu 93** wykazuje się rozliczenia międzyokresowe przychodów obejmujące w szczególności: równowartość otrzymanych lub należnych od kontrahentów środków z tytułu świadczeń, których wykonanie nastąpi w następnych okresach sprawozdawczych, środki pieniężne otrzymane na sfinansowanie nabycia lub wytworzenia środków trwałych, w tym także środków trwałych w budowie oraz prac rozwojowych, a także równowartość przejętych nieodpłatnie (w tym w drodze darowizny) środków trwałych w budowie, środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, jeżeli stosownie do innych ustaw nie zwiększają one kapitałów (funduszy) własnych. Zaliczone do rozliczeń międzyokresowych przychodów kwoty zwiększają stopniowo pozostałe przychody operacyjne, równoległe do odpisów amortyzacyjnych lub umorzeniowych od środków trwałych lub kosztów prac rozwojowych sfinansowanych z tych źródeł.

### **Dane uzupełniające do bilansu**

**Wiersze 96-112** wypełniają wszystkie jednostki sporządzające bilans.

**W wierszu 98** należy wykazać pożyczki udzielone zagranicznym jednostkom powiązanym (z siedzibą poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej).

**W wierszu 99** należy wykazać pożyczki udzielone pozostałym jednostkom zagranicznym (z siedzibą poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej).

**W wierszu 102** należy wykazać długoterminowe kredyty (w rozumieniu Prawa bankowego) udzielone przez banki z siedzibą poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej.

**W wierszu 105** należy wykazać krótkoterminowe kredyty (w rozumieniu Prawa bankowego) udzielone przez banki z siedzibą poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej.

**Nie uważa się** za kredyt zagraniczny kredyt udzielonego przez bank zagraniczny, którego siedziba znajduje się na terenie Rzeczypospolitej Polskiej.

**Wiersze 113-120** wypełniają spółki prawa handlowego, spółki cywilne i inne spółki powołane odrębnymi przepisami oraz zagraniczne przedsiębiorstwa drobnej wytwórczości i oddziały przedsiębiorców zagranicznych.

**W wierszu 113** należy wykazać tylko kwotę kapitału zakładowego bez kapitału zapasowego i ewentualnie rezerwowego (podać kwotę figurującą w księgach w wysokości zgodnej z umową lub statutem spółki oraz wpisem do rejestru handlowego, krajowego rejestru spółek). Kwota ta powinna być zgodna z wartością wykazaną w wierszu 61 działu 1.

**W wierszu 115** wykazuje się kwotę zaangażowanego kapitału będącego mieniem państwowych osób prawnych, bez mienia Skarbu Państwa.

Przez państwowe osoby prawne (zobowiązane do sporządzania bilansu i rachunku zysków i strat) należy rozumieć przedsiębiorstwa państwowe, państwowe instytucje kultury i kinematografii, spółki prawa handlowego, w których wszystkie udziały stanowią mienie państwowe.

**W wierszu 116** wykazuje się kwotę zaangażowanego kapitału wniesionego przez jednostki samorządu terytorialnego.

**W wierszu 117** wykazuje się kwotę zaangażowanego kapitału osób fizycznych krajowych.

**W wierszu 118** wykazuje się kwotę zaangażowanego kapitału będącego mieniem innych krajowych osób prywatnych (np. spółdzielnie, spółki).

**W wierszu 119** wykazuje się kwotę zaangażowanego kapitału zagranicznego, zarówno osób prawnych, jak i fizycznych. Kwota ta powinna być zgodna z kapitałem zagranicznym wykazany w sprawozdaniu dla spółek z udziałem kapitału zagranicznego (wiersz 05 dział 2 KZ).

**W wierszu 120** wykazuje się kwotę zaangażowanego kapitału, którego nie można przyporządkować wyżej wymienionym udziałowcom.

**Wiersz 121** wypełniają jednostki, które sporządziły bilans zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości i uwzględnili w bilansie środki trwałe zamortyzowane, którym przywrócono wartość.

**Wiersz 122** wypełniają jednostki, które sporządziły bilans zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości i nie uwzględnili w bilansie aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży.

## **Dział 2. Rachunek zysków i strat**

Obejmuje zestawienie elementów, których suma algebraiczna pozwala na obliczenie wyniku finansowego netto jednostki. Poszczególne pozycje należy wypełnić zgodnie z zamianowaniem wierszy. Należy zwrócić uwagę, że wartości dodatnie pośrednich wyników są zyskami, a ujemne – stratami.

**Dział 2 zawiera tylko jedną wersję rachunku zysków i strat, tj. porównawczą.**

**W wierszu 01** należy wykazać sumę wierszy (02+04+05+06).

**W wierszu 02** należy wykazać przychody netto ze sprzedaży w kraju i na eksport wytworzonych przez jednostkę produktów (wyrobów gotowych, półfabrykatów oraz usług), a także usług obcych, jeśli są one fakturowane odbiorcom łącznie z produktami, środki pieniężne otrzymane tytułem dopłat do cen sprzedaży. Przychody netto ze sprzedaży produktów obejmują m.in. należne – bez podatku od towarów i usług – kwoty za sprzedane produkty (niezależnie od tego, czy zostały zapłacone) wynikające z przemnożenia ilości sprzedanej przez jednostkową cenę sprzedaży, skorygowane o należne dopłaty i udzielone rabaty oraz bonifikaty.

**W wierszu 03** należy wykazać całkowitą wartość przychodów ze sprzedaży produktów, która dotyczy sprzedaży na eksport.

**Uwaga:** Równoznaczne do pojęcia „eksport” - stosowanego w odniesieniu do krajów pozaunijnych – jest pojęcie „wewnątrzspółnotowa dostawa” - w odniesieniu do krajów członkowskich UE.

**W wierszu 04** należy wykazać przyrost (+) bądź ubytek (-) (zwiększający lub zmniejszający przychody ze sprzedaży produktów) wartości stanu zapasów produktów gotowych, niezakończonych (półproduktów i produkcji w toku), a także rozliczeń międzyokresowych (bez działalności finansowej), jaki nastąpił między początkiem i końcem okresu sprawozdawczego.

**W wierszu 05** należy wykazać, traktowane na równi z przychodami, koszty wytworzenia we własnym zakresie świadczeń zwiększających aktywa (np. świadczeń na rzecz budowy własnych środków trwałych, prac rozwojowych odnoszonych na wartości niematerialne i prawne, wyrobów własnej produkcji przekazanych do własnych sklepów).

**W wierszu 06** należy wykazać przychody netto za sprzedaży towarów i materiałów (bez podatku od towarów i usług), tj. kwoty należne za sprzedane towary i materiały, niezależnie od tego, czy zostały zapłacone, wynikające z przemnożenia ilości sprzedanej przez jednostkową cenę sprzedaży netto, skorygowane o należne dopłaty i udzielone opusty, bonifikaty itp. lub umowne kwoty należne z tytułu sprzedaży.

Do przychodów ze sprzedaży towarów zalicza się sprzedaż tych składników, nabytych w celu odsprzedaży w stanie nieprzetworzonym, a w jednostkach sprzedających we własnej sieci sklepów obok towarów obcej produkcji także produkty przez siebie wytworzone.

**W wierszu 07** należy wykazać całkowitą wartość przychodów ze sprzedaży towarów i materiałów, która dotyczy sprzedaży na eksport.

**Uwaga:** Równoznaczne do pojęcia „eksport” - stosowanego w odniesieniu do krajów pozaunijnych – jest pojęcie „wewnątrzwspólnotowa dostawa” - w odniesieniu do krajów członkowskich UE.

**W wierszu 08** należy wykazać tę część kosztów działalności operacyjnej, która dotyczy działalności operacyjnej podstawowej.

**W wierszu 09** należy wykazać planową amortyzację (umorzenie) środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych.

**W wierszu 10** należy wykazać zużycie materiałów i energii (elektrycznej, wodnej, ciepłej i inne jej formy), w tym także zużycie opakowań, odpadów, paliw i gazów technicznych.

**W wierszu 12** należy wykazać zużycie usług obcych, np. spedycyjnych, transportowych, składowania, remontowych, budowlano-montażowych (także podwykonawców), obróbki obcej, telekomunikacyjnych, prowadzenie ksiąg, badanie bilansów, doradztwa, bankowych opłat manipulacyjnych i prowizji (z wyjątkiem prowizji od kredytów), najmu i dzierżawy lokali, sprzętu, terenów, opłat za leasing operacyjny, usług pralniczych, utrzymanie czystości, wywozu śmieci.

**W wierszu 14** należy wykazać podatki i opłaty obciążające koszty, m.in. podatek akcyzowy, podatek od nieruchomości, podatek od środków transportowych i inne podatki (rolny, leśny) oraz podatki lokalne, a także opłaty urzędowe (notarialne, paszportowe, rejestracyjne, opłaty skarbowe, podatek od umów cywilnoprawnych, za wieczyste użytkowanie gruntów, ochronę środowiska, gdy nie mają charakteru sankcyjnego, opłaty za korzystanie ze środowiska), podatek od towarów i usług (niepodlegający odliczeniu), wpłaty na PFRON.

**W wierszu 16** należy wykazać wynagrodzenie brutto pracowników jednostki z tytułu stosunku pracy, z tytułu umów-zlecenia, umów o dzieło i agencyjnych.

**W wierszu 18** należy wykazać składkę na ubezpieczenia społeczne (w części opłacanej przez pracodawcę), na fundusz pracy, fundusz gwarantowanych świadczeń pracowniczych oraz świadczenia na rzecz pracowników, jak np. dopłaty do biletów, kwater, wyżywienia, szkolenia pracowników, wydatki na bhp i ochronę zdrowia, a także odpisy na ZFŚS lub świadczenia urlopowe.

**W wierszu 21** należy wykazać pozostałe koszty, jak np. koszty delegacji krajowych i zagranicznych, ryczałty za używanie samochodów pracowników w sprawach jednostek, ubezpieczenia majątkowe, odprawy majątkowe, odprawy pośmiertne, odszkodowania powypadkowe, ekwiwalenty za zużycie przez pracowników odzieży roboczej, narzędzi itp.

**W wierszu 23** należy wykazać wartość sprzedanych towarów i materiałów wg cen nabycia lub cen zakupu (jeżeli jednostka nie stosuje cen nabycia).

**W wierszu 24** należy wykazać zysk ze sprzedaży, tj. nadwyżkę przychodów netto ze sprzedaży i zrównanych z nimi wykazanych w wierszu 01 działu 2 nad kosztami działalności operacyjnej wykazanymi w wierszu 08 działu 2.

**W wierszu 25** należy wykazać stratę ze sprzedaży, tj. nadwyżkę kosztów działalności operacyjnej wykazanych w wierszu 08 działu 2 nad przychodami netto ze sprzedaży i zrównanymi z nimi, wykazanymi w wierszu 01 działu 2.

**W wierszu 26** należy wykazać pozostałe przychody operacyjne, które pośrednio są związane z działalnością operacyjną jednostki, a w szczególności zysk ze zbycia niefinansowych aktywów

trwałych (środków trwałych, środków trwałych w budowie, wartości niematerialnych i prawnych, inwestycji w nieruchomości i prawa), otrzymane nieodpłatnie, w tym w drodze darowizny aktywa (w tym także środki pieniężne na inne cele niż nabycie lub wytworzenie środków trwałych, środków trwałych w budowie albo wartości niematerialnych i prawnych), odszkodowania, rozwiązane rezerwy, korekty odpisów aktualizujących wartość aktywów niefinansowych, przychody związane z działalnością socjalną, przychody (niestanowiące przedmiotu właściwej działalności) z najmu lub dzierżawy środków trwałych albo inwestycji w nieruchomości i prawa.

**W wierszu 28** należy wykazać kwotę należnych dotacji związanych pośrednio z działalnością operacyjną jednostki.

**W wierszu 29** wykazuje się m.in. odpisy przypadających na dany rok dotacji, subwencji i dopłat na nakłady na środki trwałe, bez względu na źródło dotacji, subwencji lub dopłat.

**W wierszu 31** należy wykazać pozostałe koszty operacyjne niezwiązane bezpośrednio ze zwykłą działalnością jednostki, m.in. stratę ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych, amortyzację oddanych w dzierżawę lub najem środków trwałych i środków trwałych w budowie, nieplanowane odpisy amortyzacyjne (odpisy z tytułu trwałej utraty wartości), poniesione kary, grzywny, odszkodowania, odpisane części lub całości wierzytelności w wyniku postępowań upadłościowych, układowych i naprawczych, utworzenie rezerw na pewne lub o dużym stopniu prawdopodobieństwa przyszłe zobowiązania (straty z transakcji gospodarczych w toku), odpisy aktualizujące wartość aktywów niefinansowych, koszty utrzymania obiektów działalności socjalnej, darowizny lub nieodpłatne przekazanie aktywów trwałych.

**W wierszu 37** należy wykazać zysk na działalności operacyjnej, który stanowi dodatnią różnicę między przychodami netto ze sprzedaży i zrównanych z nimi oraz pozostałymi przychodami operacyjnymi (wiersz 01 + wiersz 26) a kosztami działalności operacyjnej oraz pozostałymi kosztami operacyjnymi (wiersz 08 + wiersz 31).

**W wierszu 38** należy wykazać stratę na działalności operacyjnej, tj. nadwyżkę kosztów wykazanych w wierszach 08 i 31 nad przychodami wykazanymi w wierszach 01 i 26.

**W wierszu 39** należy wykazać przychody finansowe, tj. kwoty należne m.in. z tytułu dywidend i udziałów w zysku, odsetki od udzielonych pożyczek, odsetki od lokat terminowych, odsetki zwłoki, zysk ze zbycia inwestycji, zmniejszenie odpisów aktualizacyjnych wartości inwestycji wobec całkowitego lub częściowego ustania przyczyn powodujących trwałą utratę ich wartości, nadwyżkę dodatnich różnic kursowych nad ujemnymi, z wyjątkiem odsetek, prowizji, dodatnich i ujemnych różnic kursowych, o których mowa w art. 28 ust. 4 i ust. 8 pkt 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.

**W wierszu 48** należy wykazać koszty finansowe, tj. między innymi odsetki od zaciągniętych kredytów i pożyczek, odsetki i opłaty dodatkowe z tytułu leasingu finansowego, odsetki i dyskonto od wyemitowanych przez jednostkę obligacji, odsetki zwłoki, stratę ze zbycia inwestycji, odpisy z tytułu aktualizacji wartości inwestycji (np. skutki obniżenia wartości krótkoterminowych aktywów finansowych), nadwyżkę ujemnych różnic kursowych nad dodatnimi, z wyjątkiem odsetek, prowizji, dodatnich i ujemnych różnic kursowych, o których mowa w art. 28 ust. 4 i ust. 8 pkt 2 ustawy z dnia 24 września 1994 r. o rachunkowości.

**W wierszu 55** należy wykazać zysk na działalności gospodarczej, tj. nadwyżkę przychodów wykazanych w wierszach (01+26+39) nad kosztami wykazanymi w wierszach (08+31+48).

**W wierszu 56** należy wykazać stratę na działalności gospodarczej, tj. nadwyżkę kosztów wykazanych w wierszach (08+31+48) nad przychodami wykazanymi w wierszach (01+26+39).

**W wierszu 57** należy wykazać dodatnie skutki finansowych zdarzeń powstałych na skutek zdarzeń trudnych do przewidzenia poza działalnością operacyjną jednostki i niezwiązanych z ogólnym ryzykiem jej prowadzenia, np. odszkodowania z tytułu zdarzeń incydentalnych (powódź, pożar).

**W wierszu 58** należy wykazać ujemne skutki finansowe zdarzeń trudnych do przewidzenia, z reguły niepowtarzalnych w krótkim okresie, a zarazem występujących poza zwykłą działalnością jednostki i niezwiązanych z ogólnym ryzykiem jej prowadzenia, tj. np. związane ze zdarzeniami losowymi takimi, jak powódź, pożar.

**W wierszu 59** należy wykazać zysk brutto, tj. nadwyżkę przychodów i zysków nadzwyczajnych wykazanych w wierszach (01+26+39+57) nad kosztami i stratami nadzwyczajnymi wykazanymi w wierszach (08+31+48+58).

**W wierszu 60** należy wykazać stratę brutto, tj. nadwyżkę kosztów i strat nadzwyczajnych wykazanych w wierszach (08+31+48+58) nad przychodami i zyskami nadzwyczajnymi wykazanymi w wierszach (01+26+39+57).

**W wierszu 61** należy wykazać podatek dochodowy (zgodnie z art. 37 ustawy z dnia 24 września 1994 r. o rachunkowości).

**W wierszu 64** należy wykazać między innymi wpłaty z zysku na rzecz budżetu.

**W wierszu 65** należy wykazać zysk netto, tj. dodatnią różnicę między zyskiem brutto a podatkiem dochodowym i pozostałymi obowiązkowymi zmniejszeniami zysku.

**W wierszu 66** należy wykazać stratę netto, tj. ujemną różnicę między zyskiem brutto a podatkiem dochodowym i pozostałymi obowiązkowymi zmniejszeniami zysku lub stratę brutto powiększoną o obciążenia zwiększające stratę.

**W wierszu 67** należy wykazać dotacje do działalności operacyjnej stanowiące jedno ze źródeł finansowania działalności podstawowej jednostki.

**W wierszu 72** należy wykazać sumę kwot podatku od towarów i usług podlegającego wpłacie do urzędu skarbowego za rok kalendarzowy, zgodnie z przekazanymi do urzędu skarbowego deklaracjami podatku VAT.

**W wierszu 73** należy wykazać sumę kwot podatku od towarów i usług do zwrotu przez urząd skarbowy na rachunek bankowy jednostki (podatnika), za rok kalendarzowy, zgodnie z przekazanymi do urzędu skarbowego deklaracjami podatku VAT.

**W wierszu 74** należy wykazać liczbę przeciętnie zatrudnionych (w pełnych etatach).

Do zatrudnionych zalicza się:

- 1) osoby zatrudnione na podstawie umowy o pracę, spółdzielczej umowy o pracę, powołania, wyboru lub mianowania (łącznie z osobami zatrudnionymi za granicą), w tym również:
  - osoby zatrudnione przy pracach interwencyjnych i robotach publicznych, finansowanych z funduszu pracy,
  - osoby młodociane pracujące na podstawie umowy o pracę, a nie o naukę zawodu,
  - osoby przebywające za granicą na podstawie delegacji służbowej,
- 2) osoby pracujące w zakładach pracy w formie zorganizowanych grup roboczych (z wyjątkiem odbywających naukę zawodu), tj. uczestników OHP (z wyjątkiem odbywających naukę zawodu), żołnierzy, skazanych, junaków obrony cywilnej, junaków straży przemysłowej i pożarnej, osoby odbywające w zakładach pracy zastępczą służbę poborowych.

Jednostki z udziałem podmiotów zagranicznych wykazują również zatrudnionych cudzoziemców.

Do zatrudnionych nie zalicza się:

- osób wykonujących pracę nakładczą,
- osób (uczniów) zatrudnionych na podstawie umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego,
- agentów.

Do stanu zatrudnionych na podstawie stosunku pracy nie zalicza się osób korzystających w dniu 31 XII 2009 r. z urlopów wychowawczych, bezpłatnych w wymiarze powyżej 3 miesięcy, a także zatrudnionych na podstawie umowy-zlecenia lub umowy o dzieło.

Przy obliczaniu przeciętnej liczby zatrudnionych w roku należy dodać przeciętne liczby zatrudnionych w poszczególnych miesiącach i otrzymaną sumę podzielić przez 12. W przypadku gdy zakład nie przepracował pełnego roku, przeciętne zatrudnienie oblicza się, dodając przeciętne zatrudnienie w miesiącach pracy danego zakładu i dzieląc otrzymaną sumę również przez 12.

Przeliczenia osób niepełnozatrudnionych na pełne etaty dokonuje się według godzin pracy ustalonych w umowie o pracę w stosunku do obowiązującej normy.

**W wierszu 75** należy wykazać liczbę pracujących wg stanu w dniu 31 XII 2009 r.

Do pracujących zalicza się:

- 1) osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy (tj. umowy o pracę, powołania, wyboru lub mianowania), łącznie z osobami zatrudnionymi za granicą oraz zatrudnionymi sezonowo,
- 2) właścicieli i współwłaścicieli (z wyłączeniem wspólników spółek, którzy nie pracują, a wnoszą jedynie kapitał), łącznie z bezpłatnie pomagającymi członkami rodzin,
- 3) agentów pracujących na podstawie umów agencyjnych i umów na warunkach zlecenia (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin oraz osobami zatrudnionymi przez agentów); do agentów nie zalicza się osób, które prowadzą własną działalność gospodarczą,
- 4) osoby wykonujące pracę nakładczą,
- 5) członków spółdzielni produkcji rolniczej, tj. członków RSP oraz powstałych na ich bazie spółdzielni o innym profilu produkcyjnym, w odniesieniu do których funkcjonuje prawo spółdzielcze, a także członków spółdzielni kółek rolniczych.

**W wierszu 76** należy wykazać całkowite wydatki na spłatę zadłużenia (całości zadłużenia, np. wobec banków, innych przedsiębiorstw niefinansowych zarówno powiązanych, jak i niepowiązanych), obejmujące raty kapitałowe i odsetki, które zostały rzeczywiście poniesione w okresie sprawozdawczym. Nie należy w tym wierszu wykazywać zobowiązań wymagalnych w okresie sprawozdawczym, które nie zostały w tym okresie spłacone.

**W wierszu 77** należy wykazać przychody odsetkowe od przedsiębiorstw należących do sektora niefinansowego (przykładowo: odsetki od pożyczek udzielonych innym przedsiębiorstwom niefinansowym, odsetki od obligacji emitowanych przez przedsiębiorstwa niefinansowe). Nie należy w tym miejscu wykazywać przychodów odsetkowych od należności od sektora finansowego (przykładowo: odsetek od depozytów bankowych).

**Wiersz 78** wypełniają jednostki, które sporządziły rachunek zysków i strat zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości i nie uwzględniły w tym rachunku podatku akcyzowego od wyrobów.

**Wypełnianie sprawozdania przez podmioty prowadzące podatkową księgę przychodów i rozchodów**

Podmioty te wypełniają wiersz 32 rubryki 1 i 2 w dziale 1, wiersze: 01, 08, 61 w dziale 2 oraz wiersze 72, 73, 74 i 75 danych uzupełniających do działu 2.

Wykazywane w sprawozdaniu wartości powinny wprost wynikać z zapisów ewidencjonowanych w podatkowej księdze przychodów i rozchodów (rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 26 sierpnia 2003 r. w sprawie prowadzenia podatkowej księgi przychodów i rozchodów (Dz. U. Nr 152, poz. 1475, z późn. zm.)).

**Uwaga: Dane wykazuje się w pełnych tysiącach złotych.**

**W wierszu 32** rubryki 1 i 2 w dziale 1 należy wykazać kwoty wniesionych do księgi podatkowej wyników spisów z natury (**w pełnych tys. zł**). Wprowadzony do księgi stan zapasów na 1 stycznia nie podlega sumowaniu z obrotami roku bieżącego. Uwzględnia się go w rachunku kosztu uzyskania przychodu po zakończeniu roku.

**W wierszu 01** działu 2 należy wykazać przychody z prowadzonej działalności, bez podatku VAT - kolumna 9 księgi podatkowej, obejmujące:

a) wartość sprzedanych towarów i usług - kolumna 7 księgi,

Księga ma charakter uniwersalny, ten sam układ przewidziano dla jednostek wytwórczych, handlowych i usługowych (także dla kantorów i lombardów). Stąd zastosowane określenie „towary” oznacza zarówno towary w ścisłym tego słowa znaczeniu, tj. produkty nabyte z przeznaczeniem do sprzedaży w stanie nieprzerobionym, jak i wyroby, półfabrykaty i odpady.

Właściciele kantorów wymiany walut do tego wiersza wnoszą wartość sprzedanych dewiz, a właściciele lombardów kwoty otrzymanych odsetek od kredytów udzielonych pod zastaw oraz wynik sprzedaży rzeczy niewykupionych przez pożyczkobiorców,

b) pozostałe przychody - kolumna 8 księgi, tj. przychody ze sprzedaży środków trwałych, wyposażenia, odsetki od środków na rachunkach bankowych itp.

**W wierszu 08** działu 2 należy wykazać koszty prowadzonej działalności gospodarczej - suma kolumn 10+11+14 podatkowej księgi przychodów i rozchodów, obejmujące:

a) wartość zakupionych towarów handlowych i materiałów według cen zakupu - kolumna 10 księgi przychodów i rozchodów. Na cenę zakupu składa się cena płacona dostawcy za towar bez podatku VAT lub z podatkiem, gdy prowadzący księgę nie jest podatnikiem tego podatku, a przy imporcie z uwzględnieniem cła i innych opłat, którymi importowany towar jest obciążony na granicy.

Podmioty prowadzące działalność w zakresie kupna i sprzedaży wartości dewizowych w wierszu tym wpisują kwotę zakupionych wartości dewizowych, wynikającą z rejestru kupna i sprzedaży,

b) koszty uboczne zakupu - kolumna 11 księgi, tj. koszty transportu, załadunku, wyładunku, ubezpieczenia w drodze itp., czyli kwotę stanowiącą różnicę między ceną nabycia a ceną zakupu,

c) wynagrodzenia w gotówce i w naturze - kolumna 12 księgi, tj. wypłacone pracownikom wynagrodzenia brutto (w gotówce i w naturze),

d) pozostałe wydatki - kolumna 13 księgi, tj. m.in. czynsz za lokal, opłaty za energię elektryczną, gaz, wodę, telefon, zakup paliw, amortyzacja środków trwałych, składki na ubezpieczenie wypadkowe, emerytalne i rentowe pracowników finansowane przez pracodawcę, koszty reklamy.

**W wierszu 61** działu 2 wykazuje się kwotę wpłaconych w roku kalendarzowym zaliczek na podatek dochodowy od prowadzonej działalności gospodarczej (w pełnych tys. zł).

**W wierszu 72** należy wykazać sumę kwot podatku od towarów i usług podlegającego wpłacie do urzędu skarbowego za rok kalendarzowy, zgodnie z przekazanymi do urzędu skarbowego deklaracjami podatku VAT (w pełnych tys. zł).

**W wierszu 73** należy wykazać sumę kwot podatku od towarów i usług do zwrotu przez urząd skarbowy na rachunek bankowy jednostki (podatnika), za rok kalendarzowy, zgodnie z przekazanymi do urzędu skarbowego deklaracjami podatku VAT (w pełnych tys. zł).